

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/2/1

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., dotsent.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Baliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOШКЕНТ – 2023

MUNDARIJA

Tarix

Abdullayeva D. Muzey ishlari, qadimgi yodgorliklar hamda san'at va tabiat muhofazasi bo'yicha Buxoro qo'mitasining faoliyati.....	4
Abdurasulova F. Buxoro amirligi ijtimoiy-siyosiy hayotida sud va qozilik ishlari.....	8
Biykuziyev A. Markaziy Osiyo ko'chmanchi chorvador xalqlari tarixida Qang' davlatining ijtimoiy-iqtisodiy o'rni.....	11
Jo'rayev I. Sirdaryo viloyatining XX asr boshlari – XXI asr oxirlaridagi etnik tarkibi.....	15
Kamolova M. Liberalizmga ayblangan Turkiston general-gubernatori.....	18
Sarimsokov A. O'zbek xalq taqvimida hafta.....	21
Tanqirbergrenova K. Трудовые подвиги Каракалпакского народа во время второй Мировой войны.....	23
Tursunov B. Xorijiy tillar o'qitilishini takomillashtirishda xalqaro aloqalarning zamonaviy transformatsiyasi.....	27
Xasanova Z. Деятельность общества красного креста в Туркестане во время первой Мировой войны.....	31
Xasanova M. Популяризация историко культурного наследия в развитии туризма в Узбекистане.....	34
Чориев Ш. Ўзбекисонда ер-сув ислохотлари тарихига оид архив хужжатлари тахлили (1924-1941 йй).....	38
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdukarimova G. Yangi O'zbekistonda qariyalarning ijtimoiylashuvi va ularning yoshlar ma'naviy-axloqiy tarbiyasida tutgan o'rni.....	41
Abdullaev N. Shaxslararo sport jamoasida liderlik mahorati.....	44
Abdullayeva Z. Raqamlashgan jamiyatda ishonch tushunchasining axloqiy mohiyati.....	46
Abdullajanova D. Kadrlar boshqaruvini tashkil etishning ijtimoiy-psixologik asoslari (xotin-qizlar misolida).....	49
Arziqulov E. Inson faoliyatida iste'mol madaniyatining ijobiy va pragmatik jihatlarini namoyon bo'lishi.....	53
Bekchonova Sh. Raqamli ta'limda kiberpedagogika rivojlanishining istiqbollari.....	56
Boboqulov J. Innovatsion yondashuv asosida informatika fanini o'qitish metodlari.....	59
Botirova S. Zamonaviy psixologiya va pedagogikada kasbiy tashviqot motivatsiyasi muammolari.....	62
Djurayev A., Obidov A. Oliy ta'lim tizimi sifatini oshirishda moslashuvchan boshqaruvini modellashtirish zarurati.....	65
Jamolov Sh. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematika fanidan tenglama tuzishni o'rgatish metodikasi.....	69
Jurayev J. G'arb olimlarining marginal shaxs va marginallik tushunchalariga oid ilmiy qarashlari.....	72
Ibadullayev Q. Pedagogik ta'lim klasteri bo'yicha xorij tajribasi.....	75
Isabayeva M., Ernazarova M. Biologiyani o'qitishda o'quvchilarda o'quv bilish faoliyatini rivojlantirish yo'llari.....	78
Isomiddinov Y. Korruptsiyaga oid jinoyatlar va profilaktikasida xorijiy davlatlar tajribasi: ijtimoiy-falsafiy tahlil.....	81
Karimov F., Komilov J. Сравнительный анализ двигательных перемещений футболистов высокой квалификации, как показатель их специальной физической подготовленности.....	84
Kasimov M. Afg'oniston muammosining sharqshunos-afg'onshunos olimlar tomonidan o'rganilishi xususida.....	88
Qurbonova B. Oliy ta'lim talabalarining ijtimoiy hamkorlikda faoliyat ko'rsatish ko'nikmalarini rivojlantirish.....	91
Matyoqubova Sh. Chet tillarini o'qitishda autentik materiallardan foydalanish samaradorligi.....	94
Maxmudov K. Ш.Рашидовнинг шахс ва раҳбар сифатидаги фаолияти давр кўзгусида.....	97
Mirashirova N. Talaba-psixologlar ijtimoiy-psixologik portretida kasb tanlash motivlari.....	100
Mirсанov U. Jamoa bo'lib dasturlashni o'rgatishda virtual muhitlarning imkoniyatlari.....	104
Мойдинова Э. Характеристика формирования профессиональной компетенции будущих учителей английского языка.....	107
Mo'minova D. O'smir-qizlardagi delinkvent xulqni huquqiy vositalar yordamida profilaktika qilish.....	111
Мустафоева Д. Совершенствование технологии подготовки кадров технических высших образовательных учреждений.....	114
Nasimjanova M. Turli millat vakillari bo'lgan bolalarda inkulturatsiya jarayonining kechishida xalq maqollarining roli.....	117
Nasretdinova D. Milliy – madaniy taraqqiyot tarixidan.....	120
Nasretdinova F. Texnika ta'lim yo'nalishlarida elektron ta'lim jarayonini amalga oshirish bosqichlari.....	123
Nafasova G. Bo'lajak fizika o'qituvchilarning mantiqiy kompetentligini rivojlantirishda integrativ individualizatsion yondashuvi.....	126
Norqulov H. Qadriyatlar transformatsiyasi sharoitida o'smirlarni oilaviy hayotga tayyorlashning pedagogik omillari.....	129
Nuratdinov S. Latviya politsiyasining huquq va vazifalarining sotsiologik tahlili.....	133
Nurullayev A. Harbiy xizmatchilar destruktiv ta'sirlarga tushmaslikni ta'minlashning psixologik usullari.....	136
Nurullaeva Z. Maqom san'atida go'zallik, ulug'vorlik, fojiaviylikning ifodalanishi.....	140
Ochilov Z. Musiqa darslarida multimedia texnologiyalardan foydalanishning ahamiyati.....	143
Ravshanov L. Harbiy rahbarning boshqaruv tizimida imijning ijtimoiy-psixologik asoslari.....	145
Raximova X. Yetuklik davrida agressiv hulq-atvor kuchayishiga olib keluvchi psixologik sabablar.....	148
Rustamova T. Yolg'izlikni tadqiq etishdagi asosiy yondashuvlar va yo'nalishlar.....	150
Saidova N. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining matematik qobiliyatlarini rivojlantirish usullari.....	153
Sayfilloyev A., Sayfilloyeva Sh. Improving the methodology of primary school students' mastery activities.....	157
Satvoldiyev F. Maktab o'quvchilarining huquqiy ta'lim va tarbiyasini shakllantirish texnologiyalarining yangi bosqichlari (Andijon viloyati misolida).....	161
Tashmatova K. O'quvchilarda nomoddiy madaniy merosga oid tushunchalarni rivojlantirishda elektron dasturlardan foydalanish.....	164
Tojibaev B. Ta'lim kapitali va intellektual kapital sotsiologik dilemma sifatida.....	168
Toshpo'lotov Sh. Missioneerlik va prozelitizmga qarshi kurash: O'zbekiston va jahon hamjamiyati kollaboratsiyasi.....	171
To'ychiyeva Sh. Kichik maktab yoshidagi davrda shaxsning rivojlanishi.....	175
Tulaganova M. Ренессанс на Востоке в средневековье.....	178

Turayev L. Hududlardagi favqulodda vaziyatlar boshqarmalari rahbar kadrlarida hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish.....	181
Turdiboyev D. “Matematik savodxonlik” va “Kreativlik” omillari o'rtasidagi bog'liqlik darajasini aniqlash.....	186
To'xtayeva M. Imom Buxoriyning hadisshunoslik ilmidagi innovatsion maqomi.....	189
Ubaydullayeva S. Markaziy Osiyo mintaqaviy xavfsizligi o'zaro bog'liqlik tizimida xalqaro tuzilmalar.....	193
Usmonov D. «Atom fizikasi»ga oid laboratoriya ishlarini kompyuter texnologiyalari vositasida modellashirib bajarish metodikasi.....	198
Xayitova Y. Tibbiy OTMda biofizika fanini o'qitish metodikasini innovatsion ta'lim texnologiyalari asosida takomillashtirish.....	203
Xodjaboyeva Z. O'zbek folklor musiqasi – tarbiya vositasi sifatida.....	206
Xoliqov A. Jismoniy madaniyat yo'nalishi talabalarining mustaqil ta'lim olish tizimini rivojlantirish.....	209
Xolmatov N. Voleybol sporti jamoadagi psixologik yaqinlikning omili sifatida.....	212
Xudayberganov R. Ratsional tafakkur shakllanishida tabiiy va sun'iy tilning falsafiy-metodologik jihatlarni.....	216
Xudoyberdiyeva S. Ixtisoslik fanlardan o'quv-uslubiy materiallarga qo'yiladigan didaktik va uslubiy talablar.....	219
Haydarova R. Boshlang'ich sinflarda matematika fanini o'qitishda matematika darsliklarining ahamiyati(1-sinf matematika darsligi misolida).....	222
Shermanov I. Biotexnologik ta'limning zamonaviy ta'lim tizimidagi o'rni va xususiyatlari.....	225
Shoxobutdinova D. Komizmning falsafiy talqini.....	228
Ergashev J. Kasb-hunar ta'limi jarayonida mustaqil ishlarni shakllanishiga oid turli yondashuvlar.....	230
Yakibova D. Texnologiya darslarida innovatsion texnologiyalaridan foydalanish.....	233
Filologiya	
Абдураманова Д. Гармония психологического развития личности и писательского признания.....	236
Allamberganova P. Ocherk janrining o'ziga xosligi.....	239
Boboyev T. Xalq og'zaki she'riy ijodi umuminsoniy va milliy-madaniy hodisa sifatida.....	242
Bo'riyeva N. Ingliz va o'zbek lingvomadaniyatida shaxs konseptining verballashuvini qiyosiy tahlil qilish.....	245
Valieva M. Xitoy tili sintaksisiga xos ilk terminologiyasi.....	249
Jumayev I. Yusuf Xos Hojibning “Qutadg'u bilig” asarida so'z qudrati haqida mulohazalar.....	252
Жумаева Ф. Эмиграционный трансформационный потенциал числительного “Один”.....	255
Zoyirova D. A new approach to the lexicographic principles of monolingual and bilingual dictionaries (in the english-uzbek language example).....	259
Karamatova Z. Jahon va o'zbek she'riyatida elegiya hamda marsiya janrining tipologik xususiyatlari.....	263
Kayumova M. Haldun Taner dramalarida g'oyaviy-estetik mazmunning badiiy konflikt bilan uyg'unligi.....	265
Qurbonnazarova N., Jumayeva M. O'zbek marosim folklorining til xususiyatlari.....	269
Raufov M. Sinxron tarjima tushunchasi va tarixi.....	272
Samadova S. Ingliz tilida temporal ma'noli birliklarning morfologik va sintaktik usullar orqali ifodalanishi.....	275
Sanakulov Z. Atoqli otlar va turdosh otlar qiyosiy tahlili (nemis tili misolida).....	279
Xakimova N. Principles of creating the creative style in english-uzbek translation of detective works.....	283
Xalimova F. Poetik idiosstilning kognitiv-diskursiv belgilari.....	286
Hamraqulova F. Yumorlar madaniyatlararo kommunikativ kompetentsiyani oshiruvchi vosita sifatida.....	289
Xotamova P. possessivlik kategoriyasini tadqiq qilishda foydalaniladigan lingvistik metodlar.....	292
Choriyeva A. Aleksandr Arkadevich Faynberg xotirasi abadiy barhayot.....	295
Sherboev N. Savdo xodimlari nutqiga doir nazariy qarashlar tahlili.....	297
Yarashev J., Uzakova M. Abu Nasr Farobiyning “Musiqqa uyg'unligi haqida” asari tahlili.....	300